

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

UPRAVNI ODJEL ZA KULTURU,
SPORT I TEHNIČKU KULTURU

KLASA: 053-02/15-01/23
URBROJ: 2170/1-11/9-15-26
Rijeka, 4. prosinca 2015. godine

**INFORMACIJA O SURADNJI PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE I
GRADA RIJEKE U KANDIDATURI GRADA RIJEKE ZA EUROPSKU
PRIJESTOLNICU KULTURE 2020. GODINE**

Pročelnik:

Valerij Jurešić, prof.

Materijal sastavila:

Irena Grdinić, mag. educ. philol. croat.

I. UVOD

Gradonačelnik Grada Rijeke mr. Vojko Obersnel obratio se Županu Primorsko-goranske županije Zlatku Komadini, dopisom od 15. listopada 2013. godine (KLASA: 023-01/13-01/1; URBROJ: 2170/01-15-00-13-122) u kojem ga je pozvao da kao partner Grada Rijeke podrži inicijativu i službeno se pridruži projektu pripreme Grada Rijeke za Europsku prijestolnicu kulture 2020. godine.

Dopisom od 4. studenog 2013. godine (KLASA: 620-1/13-01/2; URBROJ: 2170/1-01/1-13-2) Župan Primorsko-goranske županije Zlatko Komadina obratio se gradonačelniku Grada Rijeke te dao punu podršku projektu kandidature Grada Rijeke za Europsku prijestolnicu kulture 2020. godine.

Slijedom toga, Primorsko-goranska županija i Grad Rijeka potpisali su 26. ožujka 2014. godine Sporazum o suradnji kojim utvrđuju suradnju u području kandidature Grada Rijeke za Europsku prijestolnicu kulture u okviru svojih zajedničkih interesa.

II. OBRAZLOŽENJE

Slijedom prijedloga Europskog parlamenta o provedbi projekta Europske prijestolnice kulture (EPK) nakon 2020. godine iz srpnja 2012. godine, Odjel za kulturu Grada Rijeke uvrstio je kandidaturu za EPK 2020. kao jedan od najvažnijih strateških projekata u Prijedlogu strategije kulturnog razvitka Grada Rijeke 2013.-2020.

Priprema kandidature za EPK iznimno je složen zadatak čiji uspjeh ne ovisi samo o predloženim programima već i o kvalitetnim partnerstvima unutar projekta. Budući da su mnogi gradovi dosad svoje kandidature izvodili snažno oslonjeni na regiju kojoj pripadaju (Essen-Ruhr iz 2010., Marseille-Provence iz 2013. i Leeuwarden-Fryslan iz 2018.), kako bi mogli doseći razinu programskih sredstava za kulturne programe te dovoljno velik i prepoznatljiv kulturni program koji bi grad stavio na kartu Europe, Grad Rijeka i Primorsko-goranska županija odlučili su zajedno nastupiti u kreiranju programa i njihovoj realizaciji u cilju osvajanja ove prestižne titule. Procijenjeno je kako zajednički nastup u promociji našeg kraja kao mjesta Europske prijestolnice kulture može dobro odjeknuti i potaknuti suradnju na nizu kulturnih projekata. Na tom tragu, osnovana je radna grupa koja koordinira rad na kandidaturi s obzirom na veliki broj sudionika koji su zahvaćeni procesom kandidature. Već sam postupak kandidature utjecao je na jačanje suradnje i povezivanja županijskih i gradskih ustanova u kulturi te svih ostalih ustanova i udruga koje su uključene u projekt Europske prijestolnice kulture 2020. godine.

Drugi krug kandidature

Temeljem Sporazuma o suradnji u području kandidature Grada Rijeke za Europsku prijestolnicu kulture potpisanog između Grada Rijeke i Primorsko-goranske županije, organizirano je niz tribina, okruglih stolova i razgovora s ustanovama, organizacijama, dionicima i potencijalnim partnerima u kulturnom, turističkom i gospodarskom sektoru na području PGŽ s ciljem predstavljanja kandidature Grada Rijeke za EPK te senzibiliziranja i uključivanja građana u proces pripreme i provedbe projekta. Osim toga, u okviru jačanja mogućnosti dobivanja titule Europske prijestolnice kulture, pokrenuto je niz projekata, kao što su „Muzeji zajedno“ (projekt u kojem surađuju Grad Rijeka i Primorsko-goranska županija te muzejske ustanove kojima su osnivači, kako bi se jače promovirala muzejska djelatnost) ili „Muzejski terminal“ (projekt postava muzejske građe u prostoru Zračne luke Rijeka).

Tijekom 2015. godine Izborna komisija od 12 članova ("Europski panel") ocijenila je i izabrala candidature gradova koji ulaze u uži izbor – to su Rijeka, Dubrovnik, Osijek i Pula. Izabrani gradovi dužni su doraditi svoje candidature te do 15. veljače 2016. godine predati konačne verzije prijave. Tijekom ožujka 2016. godine bit će donesena konačna odluka o izboru hrvatskog grada – Europske prijestolnice kulture 2020. Tijekom 2016. godine Vijeće ministara EU službeno će proglasiti dva grada Europskom prijestolnicom kulture – jedan u Hrvatskoj, a drugi u Irskoj.

Predlažemo da se u završnim dogovorima s Gradom Rijekom postupi kao i u drugim slučajevima kandidatura gradova koje su se snažno oslanjale na regiju te da se kandidatura službeno nazove **Rijeka – Kvarner 2020**. Time bi se ojačala regionalna vidljivost projekta, same županije i njezina glavnog turističkog brenda, a i pojačala identifikacija županijskih ustanova i JLS-ova s projektom.

Udio PGŽ u planiranom programu EPK 2020

Vjerujući u dobar ishod i proglašenje Rijeke Europskom prijestolnicom kulture, planirane su i daljnje aktivnosti, u kojima je jasno utvrđeno kako će Primorsko-goranska županija financirati isključivo programske aktivnosti koje se događaju izvan grada Rijeke te koje se uklapaju u županijske strateške planove. Zasad su u planu dva projekta prve razine (budžeti oko milijun i pol eura), četiri na drugoj razini (budžeti oko pola milijuna eura) i veći broj manjih projekata treće razine (budžeti oko stotinu tisuća eura). Projekti prve razine su „27 susjedstava“ i „Lungomare“, projekti druge razine su „Putevima Frankopana“, „Županijska kulturna mreža / Županijski kulturni centri“, „Muzejski terminal“ i „Muzeji zajedno“:

- „**27 susjedstava**“ – projekt kroz koji će se unutar sedam godina u 27 manjih sredina stvoriti održivi društveno-kulturni centri snažno povezani s bratskim centrima neke od zemalja Europske unije. U okviru projekta razvijala bi se suradnja u obrazovanju, odvijala uređenja i opremanja, provodili zajednički projekti u kulturi i sportu te poticala kulturna razmjena i participacija u društvenom životu. Jedan od najvećih projekata u programu, voditelj projekta će biti PGŽ, a proračun iznosi oko 1,5 milijuna eura.
- „**Lungomare**“ - projekt kojim će se na petnaest obalnih lokacija Kvarnera (otoci i obala) postaviti međunarodno atraktivne instalacije na stvaranju kojih će sudjelovati svjetski relevantni suradnici. Te će lokacije biti povezane s maritimnom baštinom našeg kraja. Instalacije će biti svojevrsne točke slobodno kreiranih itinerera za obilazak brodicama, automobilom, plivanjem, biciklom ili trčanjem. Prvih pet instalacija bilo bi postavljeno tijekom 2018. godine, a svako postavljanje bilo bi povezano s odgovarajućom manifestacijom. Projekt također spada u prvu razinu, vodi ga tri muzeja pod vodstvom PGŽ, a proračun projekta iznosi oko 1,5 milijuna eura.
- „**Putevima Frankopana**“ - projekt obnove i turističke valorizacije frankopanskih kaštela kojeg Županija razvija već 8 godina. U tijeku je izrada kulturne rute koja bi uključivala 17 frankopanskih kaštela i gradina na području Primorsko-goranske županije. Ovaj projekt u slučaju dobivanja titule Europske prijestolnice kulture mogao bi biti dodatno financiran iznosom od pola milijuna eura za uspostavljanje europske dimenzije, kroz povezivanje s europskim vezama Frankopana putem niz skupova, manifestacija i suradnji. Time bi ušao u projekte EPK na drugoj razini.
- **Županijska kulturna mreža / Županijski kulturni centri** – inovativan model razvoja kulturne djelatnosti u manjim sredinama, te razmjene kulturnih

sadržaja zasnovane na partnerskoj suradnji. S proračunom od pola milijuna eura bi također ušao na drugu razinu projekata EPK.

- **„Muzejski terminal“** – međunarodni projekt povezivanja rada muzejskih ustanova PGŽ sa Zračnom lukom „Rijeka“ na Krku. Uz izložbe, dječji kutak, zvučne instalacije i multimedijiska rješenja, stvaraju se novi sadržaji koji iskustvo slijetanja ili polijetanja iz PGŽ čine jedinstvenim iskustvom. Pola milijuna eura iz EPK donijet će jačanje međunarodnog udjela u projektu.
- **„Muzeji zajedno“** – platforma suradnje muzejskih kuća s područja PGŽ već je rezultirala porastom posjećenosti i vidljivosti muzejskih ustanova, a u nastavku donijet će redovnu televizijsku emisiju, zajedničku tiskanu publikaciju, te suradnju u educiranju djelatnika i razradu zajedničkih oblika razvoja publike. Ovaj važan projekt razvoja županijskih ustanova će kroz EPK dobiti dodatnu europsku dimenziju s proračunom od pola milijuna eura.

Prihodi za program EPK 2020

Ministarstvo kulture Republike Hrvatske već se obvezalo programske aktivnosti hrvatske Europske prijestolnice kulture financirati sa po milijun eura godišnje od 2016. do 2020. godine i s dodatna dva milijuna eura 2021. godine. Upravo je prva godina nakon održavanja Europske prijestolnice kulture uvijek vrlo važna budući da stvara uvjete za održivo nastavljanje aktivnosti i projekata koji su stvoreni kako bi kulminirali u godini titule. Zbog toga se iste godine dodjeljuje i nagrada Melina Mercouri koja iznosi 1,5 milijuna eura. Pored toga očekuje se 1,5 milijun eura potpore EU za programe. Ukupno, riječ je o 10 milijuna eura izravne pomoći. Primorsko-goranska županija koristila bi udio od te pomoći razmjerno ulozima u programske aktivnosti (33%, odnosno trećinu).

Uz direktnu korist od spomenutih potpora Ministarstva kulture i Europske komisije, velika korist za kulturu i zajednice Primorsko-goranske županije očekuje se od poboljšanih mogućnosti povlačenja sredstava Europske unije u tom razdoblju.

Dobrobiti koje EPK 2020 donosi PGŽ

Sudjelovanje PGŽ u programu EPK 2020 može biti od epohalnog značaja za županiju i njezine stanovnike:

- **Privremeno i trajno pojačani prihodi od turizma** - Ulaganja u programe donose povećanu vidljivost županije koja će svakako rezultirati bitnim porastom zanimanja turista za naš kraj, kako u razdoblju prije 2020.-e, osobito te godine, ali i trajno povećanje prepoznatljivosti i atraktivnosti.
- **Trajno poboljšanje kulturne infrastrukture u PGŽ** – Injekcija od tridesetak milijuna eura u kulturu na području PGŽ unutar sedmogodišnjeg razdoblja bitno će podići infrastrukturne kapacitete kulture (ustanove, udruge, pojedinci), ali i njihov utjecaj i vidljivost, kao i povezanost sa drugim društvenim, obrazovnim i turističkim sektorima.
- **Nova radna mjesta** - Procjenjujemo da će se u okviru planiranih projekata na području PGŽ otvoriti između 150 i 200 održivih radnih mjesta, koja neće opterećivati županijski proračun već mu doprinositi te podizati kvalitetu života na području Primorsko-goranske županije.
- **Nova generacija stručnih i operativnih kulturnjaka** – vjerojatno najveća korist koju bi EPK 2020 donijela županiji je prilika da stotine mladih ljudi u sedmogodišnjem intenzivnom obrazovanju povezanom s konkretnim radom na međunarodnim projektima postanu nova snaga društvenog i kulturnog razvoja našeg kraja. Projekti koje će voditi županija te će ljude

povezati s konkretnim društvenim problemima manjih zajednica na području PGŽ. Organizirano situacijsko obrazovanje te rad na otklanjanju tih problema u suradnji s hrvatskim, ali i međunarodnim stručnjacima i umjetnicima oblikovat će te mlade ljude, konkretno ih povezati sa razvojnim izazovima PGŽ, ali i dati im znanja i veze potrebne da se s tim izazovima suoče u budućnosti.

Daljnji koraci u kandidaturi

Potrebno je Skupštini PGŽ predstaviti aktivnosti na kandidaturi grada Rijeke i PGŽ za program Europske prijestolnice kulture 2020. To je potrebno napraviti na idućoj skupštini jer prijavnu knjigu kandidature treba predati 15. veljače 2016.

Ujedno, Skupštini najavljujemo da će PGŽ kroz svoje proračune za kulturu u programe EPK 2020 uložiti ukupno 40 milijuna kuna. Istovremeno, grad Rijeka uložiti će 80 milijuna kuna. Ritam ulaganja u programe je 1,5 milijuna u 2016.-oj (što je već ugrađeno u proračun), 3,5 milijuna u 2017.-oj, 5 milijuna u 2018.-oj, 9 milijuna u 2019.-oj, 13,5 milijuna u 2020.-oj, 6 milijuna u 2021.-oj i 1,5 milijuna u 2022.-oj.

Ti rashodi neće biti u cijelosti pokriveni iz izvornih prihoda, već će dobrim dijelom biti donacije EU.

Osnivanje Kultura d.o.o.

U slučaju da Rijeka postane Europska prijestolnica kulture, Primorsko-goranska županija i Grad Rijeka trebaju osnovati zajedničku tvrtku radi potreba organizacije i provođenja projektnih aktivnosti. Predlaže se osnivanje društva s ograničenom odgovornošću isključivo po dobivanju titule EPK 2020, s krajnjim rokom osnivanja do 30. lipnja 2016. godine. Trgovačko društvo djelovalo bi pod imenom Kultura d.o.o., u Rijeci, na adresi Korzo 16. Osnivače Društva činili bi Primorsko-goranska županija i Grad Rijeka. Ukupni temeljni kapital društva iznosio bi 30.000,00 kuna, od čega bi članovi preuzeli temeljne uloge koje bi uplatili u novcu i tako stekli poslovne udjele, na način da bi Primorsko-goranska županija uložila 10.000,00 kuna i ostvarila 33,33 % poslovnog udjela, dok bi Grad Rijeka uložio 20.000,00 kuna i ostvario 66,66% poslovnog udjela. Pored temeljnog kapitala, osnivači bi se obvezali u svojim Proračunima osigurati sredstva za trošak djelatnika te materijalne, režijske, troškove vanjskih usluga te ostale troškove u skladu s poslovnim udjelima.

Prema prijedlogu, Društvo bi imalo tri organa – **Upravu** (koju bi činio 1 član - direktor Društva, a imenovala bi ga Skupština na razdoblje od 4 godine), **Nadzorni odbor** (sastojao bi se od 3 člana biranih od Skupštine; prijedlog je da Grad Rijeka i Primorsko-goranska županija imaju svatko po jednog predstavnika, a treći član Skupštine bi bio predstavnik radnika izabran u skladu s postupkom predviđenim Zakonom o radu) i **Skupštinu** (sastojala bi se od tri člana, od čega dva predstavnika Grada Rijeke i jedan predstavnik Županije, u skladu s temeljnim kapitalom i temeljnim udjelima). U početnoj fazi djelovanja bilo bi potrebno zaposliti jednu osobu – direktora Društva, dok bi sve ostale administrativne, organizacijske i druge poslove u skladu sa zajedničkim dogovorom obavljali službenici Grada Rijeke, Odjela gradske uprave za kulturu te službenici Primorsko-goranske županije, Upravnog odjela za kulturu, sport i tehničku kulturu.

U međuvremenu će se sagledati odnosi Grada Rijeke i Primorsko-goranske županije u novoj tvrtci, kako bi se umanjili rizici poslovanja. Predlažemo da se sa Gradom Rijekom dogovori model koji osigurava kontrolu nad tvrtkom koja treba osigurati PGŽ od eventualnih gubitaka zajedničke tvrtke te jamči usmjeravanje adekvatnog dijela sredstava na projekte kojima upravlja PGŽ.

III. PRIJEDLOG ZAKLJUČKA

Slijedom navedenog, predlaže se Županu Primorsko-goranske županije da donese Zaključak u tekstu kako slijedi:

Na temelju članka 52. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije («Službene novine» broj 23/09, 9/13 i 25/13 - pročišćen tekst) i članka 25. Poslovnika o načinu rada Župana Primorsko-goranske županije («Službene novine» broj 23/14 i 16/15), Župan Primorsko-goranske županije dana _____ 2015. godine, donio je

Z a k l j u č a k

1. Prihvaća se Informacija o suradnji Primorsko-goranske županije i Grada Rijeke u kandidaturi Grada Rijeke za Europsku prijestolnicu kulture 2020. godine.